

Scherp in de lebmaag

IJzerdraad doordringt lebmaaguitgang

Enkele weken geleden werd ik bij een rund geroepen dat plots geen eetlust meer vertoonde. Het dier was vijf maanden drachtig en verkeerde in goede lichaamsconditie. De temperatuur bedroeg 39,6 graden. De pens- en darmwerking lagen stil. De buikspanning was iets verhoogd. Omdat het dier verdacht was van scherp in de netmaag werd een magneetbolus opgeschoten en werden antibioticum en ontstekingsremmers toegediend.

Een dag later was de koorts verdwenen, het dier had een beetje eetlust, maar maakte geen mest. Even dacht ik aan een darminvaginatie, waarop ik het rund opereerde in de rechterflank. Opening van de buikholte toonde een duidelijke verkleving van de lebmaag aan de ribbenboog aan. Bij manipulatie hiervan

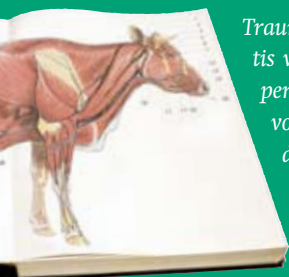

gaf het dier duidelijke tekenen van pijn. Bij nadere inspectie zag ik een scherp uitsteeksel naast de pylorus of de uitgang van de lebmaag. Het ijzerdraadje, waarschijnlijk afkomstig van een autoband, werd verwijderd. Het ontstoken deel van de lebmaaguitgang werd opgezuiverd en zorgvuldig gehecht. Verder onderzoek van de darmen gaf geen abnormaliteiten meer aan. Het dier werd nog enkele dagen verder behandeld en beterschap kwam in zicht.

Ondanks de ingestelde behandeling bleef het dier nog een aantal keer hervallen. Hoewel het dier telkens goed reageerde op de behandeling vond de veehouder het rund een tiental dagen later dood terug in de weide.

John Campe, dierenarts grote huisdieren

De encyclopedie **traumatische reticulo-peritonitis**

soort bacteriën die in de buik terechtkomen en de afweermogelijkheden van het rund. Het vreemde voorwerp kan na aanprikken weer in de netmaag of pens terechtkomen. Het kan ook aanwezig blijven door de netmaag of het kan migreren in de buik of borstholte.

Bovenstaand beschreven geval wijkt af van een

gewone traumatische reticulo-peritonitis. In tegenstelling tot het migreren van het vreemde voorwerp door de wand van de netmaag, gaat het hier om migratie van vreemd materiaal door de pylorus of uitgang van de lebmaag. Hiervan is wetenschappelijk niet eerder een geval beschreven.

De symptomen zijn gelijklopend en berusten in eerste instantie op symptomen van acute peritonitis, zoals pijn, verhoogde buikspanning, ileus, tympanie, kreunen, stijve of voorzichtige gang, positieve pijnproeven en koorts. Deze beginsymptomen zijn soms heel kortstondig en ze zijn te overzien.

Na de acute fase zijn er in het geval van een traumatische reticulo-peritonitis verschillende

mogelijkheden. Er kan spontaan herstel ontstaan na indijken van het ontstekingsproces, de peritonitis kan zich uitbreiden of er treden complicaties op, zoals lokale abscesvorming, uitgebreide vergroeiingen rond de netmaag of etterige ontsteking van de milt met meestal een fatale afloop.

De behandeling bestaat in het acute stadium uit het toedienen van breed spectrumantibiotica en het opschieten van een kooimagneet of magneetbolus.

Aangezien in dit geval sprake was van migratie van ijzer tot in de lebmaag biedt een magneetbolus geen uitkomst. Ruminotomie en manueel verwijderen van het vreemde voorwerp is de enige optie.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie over dit onderwerp?

Raadpleeg uw dierenarts